Dosarul nr. 3a-417/2024
2-22039150-02-3a-11042024
Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, judecător Vitalii Ciumac

D E C I Z I E

04 septembrie 2024 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ghenadie Mîra
Judecătorii Victoria Sîrbu şi Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică, *apelul declarat de SRL "Universul Mărunțișurilor" împotriva* hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 25 septembrie 2023, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL "Universul Mărunțișurilor" împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei,

c o n s t a t ă:

La data de 22 martie 2022 Societatea cu Răspundere Limitată Universul Mărunțușurilor a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actelor administrative și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 18 ianuarie 2022, SC "Universul Mărunțușurilor" SRL și-a manifestat intenția de a importa marfă pe teritoriul RM, fiind întocmită declarația vamală *****. La caz, pe 18 ianuarie 2022, a fost completată declarația pentru valoarea în vamă și s-au anexat toate actele aferente acestei proceduri.

Menționează că, în vederea confirmării valorii în vamă declarate, reprezentantul organului vamal a solicitat declarantului prezentarea actelor: contractul aferent tranzacției de import și acordurile la el (în original); corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețurilor; comenzile de livrare; facturi fiscal de realizare; oferta de preț a vânzătorului/producătorului pentru marfă; proforma; contract pentru transport, dispoziția de plată pentru cheltuieli de transport; act de verificare cu exportatorul; catalog.

Indică că, în urma examinării actelor aferente tranzacției de import, reprezentantul organului vamal Vircolici Gr. a constatat că: ”reieșind din cele contestate, dubiile privind veridicitatea valorii în vamă nu au fost eliminate. Astfel, în temeiul art.11 din Legea privind tariful vamal precum și art.9 din Regulament, valoarea în vamă poate să nu fie determinată în baza valorii de tranzacție”.

Atrage atenția la o serie de erori admise de către Inspectorul Serviciului Vamal în cadrul examinării declarației vamale ***** din 18.01.2022, fapt care a dus la adoptarea unui act ilegal.

Notează că, la emiterea actului de inspecție din 18.01.2022 nu au fost clarificate prompt, multilateral, exhaustiv și obiectiv circumstanțele importante pentru aflarea adevărului.

Relevă că, asupra actului a fost depusă cerere prealabilă, care a fost respinsă prin refuzul nr.*****.

Punctează reclamanta că, conform art.38, combinat cu 39 Cod Administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege. În cest scop, instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile premise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

Opinează că, aceste elemente la care a făcut referință supra, sunt suficiente pentru a concluziona că actul de inspecție de majorare a valorii în vamă, emis de Vircolici Gr. la 18.01.2022, a încălcat principiul securității raporturilor juridice, aducând atingere dreptului de proprietate al SC ”Universul Mărunțișurilor” SRL.

Comunică că, legislația în vigoare, nu prevede indicarea referinței la contract în alte acte aferente tranzacției de vânzare-cumpărare între doi agenți economici. Proforma-invoice nu este parte componentă a Contractului.

Precizează că, argumentul reprezentantului vamal este formal, iar pe lângă faptul că reprezentantul organului vamal nu cunoaște prevederile legale care reglementează ofertele comerciale, acesta a refuzat să citească oferta de preț. O asemenea abordare este inacceptabilă.

Or, reiterând sensul cuprinsului art.11 din Legea nominalizată mai sus, valoarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri când acestea sânt vândute pentru export cu destinația țării de import, ajustate conform prevederilor alin.(1), în măsura în care nu cad sub incidența prevederilor alin.(4).

Cu alte cuvinte, cumpărătorul și vânzătorul însuși determină valoarea bunurilor importante, iar autoritatea vamală nu poate respinge un preț declarat de importator pe motiv că este mai mic decât prețurile predominante pe piață, este mai mic decât

prețurile pentru bunurilor identice din alte tranzacții, fiind vorba despre o vânzare la reducere, valoarea în vamă pentru aceleași părți, dar în tranzacții diferite în timp.

Subliniază că, recunoscând dreptul fiecăruia la respectarea bunurilor sale, art.1 din Protocolul nr.1 al Convenției garantează, în substanță, dreptul de proprietate.

Coroborând ipotezele ce preced, consideră că, pentru justa soluționare a cauzei și pentru a da un răspuns motivat la problemele de drept ridicate, urmează să se țină cont de prevederilor art.10 din Legea cu privire la tariful vamal al RM nr.1380 din 20.11.1997, art.11 din Legea nominalizată.

Autoritatea vamală nu poate respinge un preț declarat de importator pe motivul că: este mai mic decât prețurile predominate pe piață; este mai mic decât prețurile pentru bunurile identice din alte tranzacții; este vorba despre o vânzare la reducere, Valoarea vamală pentru aceleiași tipuri de bunuri poate varia în cadrul tranzacțiilor dintre diferiți cumpărători și vânzători sau chiar între aceleiași părți, dar în tranzacții diferite de timp.

Concluzionează că, refuzul a fost emis cu încălcări grave la aplicarea legii materiale, și nu au fost create condiții obiective participanților, întru realizarea drepturilor procedurale.

Totodată, atrage atenția la o serie de erori admise în cadrul examinării și anume: în speță, contractul se achită după recepția conosamentului. Conosamentul a fost primit la 13.12.2021, iar achitarea a fost făcută la 29.12.2021.

La fel, faptul că, invoice-ul nu face referire la contract și proformă, reliefează că, aceasta nu este o condiție obligatorie pentru formatul invoice; sacii de legume nu pot, nu au nici o marcă comercială; au fost prezentate 2 oferte de la două companii diferite.

Consideră că, aceste elemente sânt suficiente pentru a concluziona că, actul de inspecție de majorare a valorii în vamă, întocmit de de Vîrcolici G. la 18.01.2022, încălcă principiul securității raporturilor juridice, aducând atingere dreptului de proprietate al SC ”Universul Mărunțișurilor” SRL.

În partea ce ține de motivarea actului administrativ, consideră că, aceasta este o cerință inerentă a principiului legalității procedurale și substanțiale, care condiționează legalitatea actului administrativ. Motivarea trebuie să cuprindă considerentele de fapt și de drept, care determină emiterea actului administrativ în special defavorabil.

Or, motivarea trebuie să fie una reală și bazată pe probe, și să ofere răspunsuri obiective în privința reflectării existenței cerințelor abstracte a bazei legale de autorizare la o tipologie faptică concretă subsumată acesteia. Preluarea doar a unor texte din lege în conținutul actului administrativ, echivalează cu lipsa motivării.

Subliniază că, motivarea trebuie să ofere destinatarului actului administrativ și oricărui observator dezinteresat convingerea că intervenția autorității publice în drepturile persoanei este proporțională.

Reclamanta SRL ”Universul Mărunțișurilor” pledează pentru anularea actul uide inspecție vamală ***** din 18.01.2022 și refuzului nr.*****, cu obligarea

Biroului Vamal de a utiliza metoda determinării valorii în vamă, în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit prevăzute în art.10 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal pentru marfa indicată în actul de inspecție din 18.01.2022 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 25 septembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ, înaintată de SRL ”Universul Mărunțișurilor” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 09.10.2023, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, avocatul Doroftei Roman, în interesele apelantei SRL ”Universul Mărunțișurilor” a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, în sensul formulat.

Art. 236 Cod administrativ prevede expres că, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Consecvent, Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de ”Universul Mărunțișurilor” SRL a fost depusă în interiorul termenului legal prevăzut în acest sens de legislator, conțin motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care apelanta își întemeiază solicitările.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererilor de apel în cauză, motiv din care acestea urmează a fi judecate în fond.

Prin cererea de apel, apelanta SRL ”Universul Mărunțișurilor” a reiterat poziția expusă în acțiunea inițială, indicând că, prima instanță eronat a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate în acțiune, hotărârea contestată fiind neîntemeiată și contrară probelor cercetate în cadrul dezbaterilor judecătorești, fiind astfel pasibilă casării integrale.

Punctează că, în sensul art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacţie, adică preţul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri când acestea sânt vândute pentru export cu destinaţia ţării de import, ajustate conform prevederilor alin,(1), în măsura în care nu cad sub incidenţa

prevederilor alin.(4). Valoarea tranzacţiei reprezintă orice sumă pe care cumpărătorul e de acord să o plătească pentru a obţine mărfurile.

Notează că, cu alte cuvinte, cumpărătorul şi vânzătorul înşişi determină valoarea bunurilor importate. Deci, autoritatea vamală nu poate respinge un preţ declarat de importator pe motivul că: este mai mic decât preţurile predominante pe piaţă; este mai mic decât preţurile pentru bunurile identice din alte tranzacţii; este vorba despre o vânzare la reducere, valoarea în vamă pentru aceleaşi tipuri de bunuri putând varia în cadrul tranzacţiilor dintre diferiţi cumpărători şi vânzători sau chiar între aceleaşi părţi, dar în tranzacţii diferite în timp.

Având în vedere faptul că, instanţa de fond nu a examinat pricina sub toate aspectele, nu a verificat și a apreciat probele prezentate, nu a elucidat şi a stabilit în cursul judecării cauzei circumstanţele importante soluţionării pricinii, conchide că, se impune anularea integrală a hotărârii.

Consideră apelanta că, hotărârea primei instanțe nu conţine nici un element susceptibil de respingere, fiind bazată doar pe fapte ipotetice şi irelevante.

Fiind notificat despre cererea de apel depusă de SRL ”Universul Mărunțișurilor”, intimatul Serviciul Vamal al R. Moldova nu a făcut uz de dreptul procedural și nu a prezentat referință.

În ședința de judecată, reprezentantul intimatului Serviciul Vamal, Barcar Cătălina, a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul apelantei SRL ”Universul Mărunțișurilor”, avocatul Roman Doroftei, în ședință nu s-a prezentat, Colegiul considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia, procedura de citare legală a tuturor participanților la proces fiind respectată.

Audiind opinia participantului prezent la ședința de judecată, studiind materialele cauzei și analizând argumentele apelului prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul admisibil, însă neîntemeiat, acesta urmând a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169-171.

Prin prisma dispoziţiilor art.219 alin.(1) Cod administrativ, Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În acord cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Conform practicii CEDO, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu art. 225 alin. (1)-(2) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Instanța de apel remarcă că, potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, prevede expres că, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În corespundere cu art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 Cod administrativ prevede că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor

materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În corespundere cu art. 206 Cod Administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: *a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);* c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Art. 208 alin. (1) Cod Administrativ statuează că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În corespundere cu art. 162 Cod Administrativ, (1) procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre : a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Potrivit normei juridice înserate la art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar art. 93 alin. (1) Cod Administrativ statuează că, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Art. 194 alin. (1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Din actele cauzei și ale dosarului administrativ, Colegiul constată următoarea stare de fapt:

La data de 17 ianuarie 2022, compania reclamantă ”Universul Mărunțișurilor” a depus la Serviciul Vamal al RM, declarația vamală nr. DVD 2070 I 3377 (f.d.2,4-5 dosar administrativ), în baza căreia a prezentat spre vămuire saci tricotați/croșetați din polipropilenă, de origine chineză, importați din China.

În urma verificării documentelor în baza cărora a fost declarată marfa importată, s-a constatat că, actele anexate la declarația vamală supusă examinării, nu confirmă pe deplin valoarea în vamă a mărfii. La aceeași etapă de control, sub aspectul veridicității valorii în vamă, ASYCUDA World, care reprezintă sistemul electronic de perfectare a tuturor declaraților vamale, a identificat riscul de suspiciune marfa subevaluată, declarantului fiindu-i solicitată prezentarea unui set de acte suplimentar în vederea confirmării valorii mărfii în vamă.

În limitele termenului acordat de autoritatea vamală, reclamanta a prezentat contractul de vânzare-cumpărare, proforma-invoice, price-list, corespondența comercială, invoice aferent unor tranzacții anterioare, oferte de preț, facturi fiscale de realizare a mărfurilor.

În urma verificărilor documentelor în baza cărora a fost declarată marfa importată, precum și a celor prezentate suplimentar, s-a constatat că, există divergențe între date și lipsa de informații, ne fiind confirmată pe deplin valoarea în vamă a mărfii, în acest sens fiind emis, la data de 18.01.2022, actul de inspecție (f.d.6-8 dosar administrativ), prin care declarantului i s-a oferit dreptul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, prin aplicarea consecutivă a metodelor prevăzute de art. 12-17 din Lege, valoarea în vamă fiind rectificată, aplicându-se metoda de rezervă.

Prin cererea prealabilă, depusă de SC ”Universul Mărunțușurilor”, înregistrată la Serviciul vamal cu nr. de intrare *****, ultima și-a manifestat dezacordul cu actul de inspecție de majorare a valorii în vamă din 18.01.2022, solicitând anularea acestuia (f.d.11-13).

La 02.03.2022, a fost emis refuzul nr.*****, prin care autoritatea pârâtă a respins cererea prealabilă (f.d.14-16).

În circumstanțele descrise supra, ”Universul Mărunțișurilor” a promovat în instanța de contencios administrativ prezenta acțiune, prin care a solicitat anularea Actului de inspecție vamală ***** din 18.01.2022 și a refuzului nr.*****, emis în procedură prealabilă, cu obligarea Biroului Vamal de a utiliza metoda determinării valorii în vamă, în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, prevăzute în art.10 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal, pentru marfa indicată în actul de inspecție din 18.01.2022 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Investită cu examinarea cauzei, prima instanţă a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii înaintate de ”Universul Mărunțișurilor” SRL.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, ”Universul Mărunțișurilor” SRL a contestat-o cu apel, invocând argumentele enumerate supra.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

În acest sens, Completul de judecată punctează că, în corespundere cu reglementările legale statuate la art. 179 Cod vamal, declarația vamală care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii.

Completul de judecată constată cu certitudine că, în baza declarației vamale în detaliu DVD 2070I3377 din 17.01.2022, ”Universul Mărunțișurilor” SRL a prezentat spre vămuire saci tricotați/croșetați din polipropilenă, de origine chineză, importați din China.

La etapa verificării documentelor prezentate de către ”Universul Mărunțișurilor” SRL, funcționarul vamal responsabil a verificat corectitudinea completării declarației vamale și conținutul documentelor anexate la aceasta, în baza cărora a fost declarată marfa importată.

Colegiul remarcă că, fiind înregistrate în sistemul informațional ”ASYCUDA World” (sistemul electronic de perfectare a declarațiilor vamale, s-a constatat că actele anexate la declarația vamală supuse examinării, nu confirmă pe deplin valoarea în vamă a mărfii, fiind identificat riscul de subevaluare a mărfii la tranzacția în temeiul declarației vamale nr. DV 2070 I 3377 din 18.01.2022.

În accepțiunea art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, autoritatea vamală verifică corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii, inclusiv corectitudinea metodei alese de declarant pentru determinarea valorii în vamă și oportunitatea aplicării ei. (2) autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința

corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant, inclusiv verifică și integritatea (completivitatea) documentelor (obligatorii și suplimentare), prezentate de declarant, și corespunderea lor cu cerințele stabilite.

Instanța de apel învederează că, actele prezentate organului vamal, relevă datele necesare ce stabilesc statutul mărfurilor, iar în dependență de acestea, organul vamal în calitate de autoritate competentă, efectuează controlul vamal în limitele competenței şi acordă liber de vamă, potrivit regimului solicitat.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, potrivit pct.29 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul prezintă actele, potrivit prevederilor pct.29[1] din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul Vamal al RM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005.

Art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, prevede că, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțate, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.

Totodată, potrivit prevederilor pct. 29[2] din Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinaţiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, la efectuarea controlului documentar, controlului fizic sau controlului ulterior, suplimentar la actele menţionate la pct. 29[1] se vor prezenta acte care confirmă toate datele indicate în declaraţia vamală. În cazul în care actele prezentate de declarant, nu confirmă toate datele din declaraţia vamală, organul vamal poate solicita prezentarea altor informaţii necesare acordării liberului de vamă.

Astfel, evaluând valoarea în vamă, conform prevederilor HG nr. 974 din 15.08.2016, potrivit criteriului de selectivitate, de către colaboratorul vamal au fost examinate actele aferente tranzacției de import, precum și factorii de risc, specificați la pct. 32 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă și ca urmare, a fost stabilită o divergență prin compararea prețului mărfii declarat și celei mai apropiate tranzacții identificate după cantitate și condiții comerciale.

În acest context, pentru confirmarea valorii declarate, declarantului ”Universul Mărunțișurilor” SRL i s-a solicitat să prezinte contractul de vânzare-cumpărare în original, proforma invoice, corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, oferta de preț de la vânzător, price-list, facturi fiscale, invoice precedent, precum și alte documente și informații care sânt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate, totodată, comunicându-se declarantului că, acesta este în drept să declare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor alternative prevăzute la art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal sau să solicite amânarea determinării definitive a valorii în vamă – valoarea provizorie utilizată pentru calculul garanției suficiente fiind de de 49,29 lei/kg.

Instanța de apel reține că, în termenul acordat de autoritatea vamală, reclamanta/apelantă ”Universul Mărunțișurilor” SRL a prezentat contractul nr. *****, proforma invoice nr. *****, price-list, corespondența comercială, invoice nr. *****, oferta de prețuri și 5 facturi fiscale.

Astfel, în urma examinării actelor prezentate de reclamanta/apelantă ”Universul Mărunțișurilor” SRL, autoritatea vamală a depistat divergențe și lipsa informațiilor, după cum urmează:

- Condiția de achitare, specificată la pct. 2.3 din contractul de vânzare-cumpărare, nu este respectată;
- Invoice-ul prezentat, nu face referire la contractul de vânzare-cumpărare și nici la proforma invoice prezentată;
- În facturile fiscale prezentate, nu se conțin informații cu privire la țara de origine și caracteristicile fizice ale mărfii (calitate, origine, marcă, etc), aceste informații nu vin să confirme prețul, în facturi ne fiind precizate aceste informații;
- Oferta de preț prezentată este de la alt exportator și cu prețuri mai mari decât cele indicate în proforma și invoice-ul prezentat la declarație.

Reieșind din cele constatate supra, colaboratorul vamal a conchis că, dubiile cu privire la valoarea în vamă nu au fost eliminate, și în temeiul art. 11 alin. (4) lit. c) din Legea cu privire la tariful vamal, precum și art. 9 din Regulament, valoarea în vamă nu a fost determinată în baza valorii de tranzacție.

Subsecvent, declarantul a optat pentru opțiunea de a declara valoarea în vamă prin aplicarea metodei de rezervă, utilizând valoarea provizorie stabilită de organul vamal, aceasta fiind acceptată de către declarantă, fiind făcută mențiunea corespunzătoare în actul de inspecție.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt, reliefate mai sus, în coroborare cu prevederile legale pre-citate, Colegiul atestă, fără echivoc că, pretențiile reclamantei SRL ”Universul Mărunțișurilor” cu referire la Actul de inspecție, aferent declarației vamale nr. 2070I3377 din 17.01.2022, sânt neîntemeiate, or, ultima a recepționat actul de inspecție din 18.01.2022, contrasemnându-l fără a formula careva obiecții în privința acestuia.

Instanța de apel remarcă de asemenea că, apelanta/reclamantă nu a prezentat toate actele solicitate de autoritatea vamală pentru confirmarea metodei (1) și nici nu și-a exprimat acordul privind amânarea determinării valorii în vamă, alegând din proprie inițiativă metoda prevăzută la pct. (6), optând pentru realizarea pct. 2 din mențiunile indicate în actul de inspecție, declarând valoarea în vamă a mărfii conform metodei de rezervă.

Colegiul ține să precizeze că, potrivit Ordinului Serviciului Vamal nr. 346-O din 24.12.2009, publicat în MO nr. 197-200/876 din 31.12.2009, referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, se indică expres care rubrici din declarația vamală sânt rezervate completării

declarantului sau reprezentantului acestuia, printre care – rubrica nr. 43 ”metoda de evaluare”, în care se înscrie un cod aferent numărului metodei de evaluare a mărfurilor, utilizate pentru determinarea valorii în vamă, iar în cazul în care se dispune amânarea determinării definitive a valorii în vamă a mărfurilor importate, în rubrica dată se înscrie lit. ”A”, iar la caz, în rubrica 43 a declarației, a fost indicată cifra 6, care reprezintă metoda de rezervă.

Subsecvent, Colegiul notează că, exprimându-și dezacordul cu actul de inspecție din 18.01.2022, reclamanta/apelanta SRL ”Universul Mărunțișurilor” nu a făcut referire la careva normă juridică anume, care ar fi fost încălcată de către organul vamal la emiterea actului administrativ contestat și totodată urmează a fi menționat faptul că, actul de inspectare din 18.01.2022, nu reflectă și nu stabilește decizia de majorare a valorii în vamă, ci conține doar mențiunile inspectorului vamal, cu titlu de informare, care, în virtutea prevederilor art. 34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, urmează a fi respectate.

În lumina celor reliefate supra, reieșind din faptul că, apelanta/reclamantă SRL ”Universul Mărunțișurilor”, în calitate de declarantă, de sine stătător a operat modificări în declarația vamală, prin aplicarea metodei nr. 6 de rezervă, care a fost acceptată de organul vamal, Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiate revendicările acesteia, formulate în acțiune, privind anularea actului de inspecție din 18.01.2022, aferent declarației vamale nr. 2070I3377 din 17.01.2022, și respectiv, a pretenției privind anularea refuzului (răspunsului) nr.***** la cererea prealabilă, acestea fiind lipsite de temei juridic și substrat factologic, prima instanță corect concluzionând de a le respinge.

Cu referire la pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul punctează că, această pretenție este una subsecventă celor de bază, pe care istanța de judecată a conchis de a le respinge și în ordinea logică de idei, urmează soarta acestora, la caz reclamanta/apelanta SRL ”Universul Mărunțișurilor” nefiind în drept să pretindă compensarea cheltuielilor de judecată în corespundere cu art. 94, 96 CPC.

Colegiul concluzionează că, soluția de respingere a acțiunii este una corectă, autoritatea pârâtă a acţionând cu bună-credinţă, în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul, ne fiind identificate careva abuzuri în acest sens, constatându-se astfel că, actele administrative contestate, sânt întemeiate și legale, fiind constatată lipsa temeiurilor de anulare a acestora, reclamanta/apelantă eșuând testul probării alegațiilor sale, prin probe concludente şi utile, în sensul art. 93 Cod administrativ, care în ansamblul lor, ar demonstra necesitatea anulării acestora.

În același sens, Colegiul reține că, la emiterea soluției pe marginea cauzei, instanța ierarhic inferioară a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, prin aprecierea corectă a probelor din dosar prezentate de participanții la proces și fiind aplicată corect legea materială și

legea procedurală, astfel constatându-se legalitatea hotărârii primei instanțe în întregul ei.

Prin prisma acestor raționamente, Completul judiciar conchide că, la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor apelantei fiind demonstrată, iar argumentele invocate de către ultima, poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul specializat notează că, dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Astfel, având în vedere că, hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de apelantă, sânt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de SRL ”Universul Mărunțișurilor”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 25 septembrie 2023, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL ”Universul Mărunțișurilor” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței,
judecătorul **Ghenadie Mîra**

Judecător **Victoria Sîrbu**

Judecător **Angela Braga**